

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/93/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619010139
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3619010139.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Mariána Dunčka, v trestnej veci proti obžalovanej T. B., nar. XX.XX.XXXX v M., V. republika, trvale bytom B., L. republiky XXXX/X, t. č. na slobode, pre trestný čin zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. e) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 3 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske (ďalej len „prokurátor“) proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 28. júna 2021, sp. zn. 2T/54/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. januára 2023 v Trenčíne jednomyseľne takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku s a odvolanie prokurátora z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske (ďalej len „súd prvého stupňa“) sp. zn. 2T/54/2019 zo dňa 28. júna 2021, bola obžalovaná T. B. (ďalej len „obžalovaná“) podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku oslobodená spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, č. k. Pv 174/16/3305-46 zo dňa 13. júna 2019, pre trestný čin zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. e) Tr. zákona, v spojení s § 127 odsek 3 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 17.03.2016 v čase okolo 14.12 hod. zavolala z tel. č. XXXX/XXX 741 na pevnú telefónnu linku č. XXX/XXXXXXXX poškodenej E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., L. hrdinov č. XX/XX a predstavila sa ako C. T. (krstňa poškodenej), po čom poškodenú požiadala o „požičanie pár korún na prepoistenie,“ na čo sa poškodená spýtala koľko potrebuje požičať, obžalovaná uviedla, že -5.000,- €, no poškodená uviedla, že môže požičať len -3.000,- €, obžalovaná uviedla, že dobre ale nemôže si ich prísť vyzdvihnúť osobne, lebo je na záhradke, ale k poškodenej po peniaze pošle pani poisťovateľku, nech vloží peniaze do obálky a počká ju pred bráničkou domu, následne sa obžalovaná dostavila do miesta bydliska poškodenej E. J., ktorá ju čakala pred vstupnou bránou na jej pozemok na ulici L. hrdinov č. XX/XX v Q., kde jej v čase o 14.30 hod. v obálke odovzdala -3.000,- € v hotovosti v bankovkách nominálnej hodnoty -50,- € a -100,- € v mylnom domnení, že sú určené pre jej krstňa C. T., čo bola len klamlivá legenda vytvorená obžalovanou, ktorá použila uvedenú finančnú hotovosť na nezistený účel, čím osobe vyššieho veku, E. J. spôsobila väčšiu škodu vo výške -3.000,- €, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Súd prvého stupňa súčasne samostatným výrokom adhézneho konania (konania o náhrade škody) podľa § 288 odsek 3 Tr. poriadku poškodenú E. J., nar. XX.XX.XXXX vo E. J., bytom Q., L. hrdinov č. XX/XX odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti výroku o vine a treste uvedeného rozsudku podal v zákonnej lehote v neprospech obžalovanej odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske. Uviedol, že predseda senátu súdu prvého stupňa v odôvodnení rozsudku okrem iného konštatuje, že logicky reťazec usvedčujúcich dôkazov

má podstatné trhliny, pričom dospel k právnenému záveru, že nemožno bez dôvodných pochybností považovať vinu obžalovanej za preukázanú. Spochybňuje najmä priebeh a výsledky rekognície páchatel'a poškodenou, tieto považuje za pochybné, hovorí skôr o hádaní medzi šiestimi fotografiami s náповeďou, ako o rekognícii. Súd prvého stupňa tiež spochybňoval vinu obžalovanej tvrdením, že predmetnej trestnej činnosti sa dopúšťajú väčšinou dvaja páchatelia a jedná sa teda o trestný čin spáchaný spolupáchatel'stvom, pričom ani v tomto prípade to vzhľadom na okolnosti prípadu nie je možné vylúčiť. S uvedeným záverom súdu prvého stupňa sa nestotožnil, poukázal najmä na nedôvodné spochybňovanie procesného úkonu vykonaného v prípravnom konaní, a to rekognície. Poškodená E. J., hoci je osobou vysokého veku, v prípravnom konaní podrobne opísala priebeh skutku, ako aj jeho páchatel'ku, pričom túto v následnej rekognícii poškodená aj opakovane a bez zaváhania označila. V predmetnej trestnej veci bola rekognícia vykonaná striktne podľa ustanovení Trestného poriadku, a preto nie je žiaden dôvod na jej spochybňovanie a už vôbec nie „ľahaním za slovíčka“ osobu vysokého veku, ktorá bola trestným činom poškodená a tento ako aj následné procesné úkony pred orgánmi činnými v trestnom konaní jej celkom určite spôsobujú veľký stres. Napriek týmto skutočnostiam poškodená E. J. v prípravnom konaní spontánne vypovedala, tiež bez akýchkoľvek pochybností a zaváhania v rámci rekognície označila páchatel'ku žalovaného skutku T. B.. S ohľadom na ostatné vykonané dôkazy bola vina obžalovanej nad rámec rozumnej pochybnosti preukázaná. Je toho názoru, že žalovaný skutok sa stal, má znaky zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písm. d) Tr. zákona a spáchala ho obžalovaná. Navrhol odvolaciemu súdu podľa § 321 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku zrušiť napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 322 odsek 1 Tr. poriadku vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Obžalovaná vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora prostredníctvom obhajcu tvrdila, že považuje rozsudok súdu prvého stupňa za zákonný, dôvodný a plne sa s ním stotožnila. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil tú skutočnosť, keď skonštatoval, že najpodstatnejším z dôvodov, ktorý spochybňoval jej vinu, je rozpor popisu páchatel'ky poškodenou v jej výpovedi, ktorý poškodená poskytla pre účely identikitu a neomylná identifikácia jej pri rekognícii, pričom s výnimkou toho, že páchatel'ka mala mať okrúhlu tvár, sa v ničom nepodobala na jej skorší opis. Súd správne poukázal na popis pred identikitom, kde sa už vtedy (krátko po skutku) uvádzala podobnosť na 45 %. Táto osoba mala mať čapicou prekryté vlasy aj uši, vlasy mala bleдохnedé, pravdepodobne krátke, na očiach dioptrické okuliare, reč bez prízvuku. Pri výsluchu poškodenej bolo uvedené, že jej vlasy nevidela. Nespomínala, že ide o Rómku, ani rómsky prízvuk páchatel'ky. Podľa zápisnice o rekognícii však boli predložené poškodenej len fotografie šesť žien rómskeho etnika, pričom iba ona má z nich tvár okrúhlu, na prvý pohľad sa jej tvár líšila od ostatných. Preto súd prvého stupňa správne skonštatoval, že je nelogické, aby ju poškodená bez zaváhania opoznala s odstupom takmer 16 mesiacov od skutku a vyhotovenia identikitu, pričom ten, ako aj opis páchatel'ky sa na ňu s výnimkou toho, že má mať „guľatú tvár“ a účes zrejme ofinu, nepodobá. Súd prvého stupňa tiež správne poukázal na tú skutočnosť, že poškodená mala v čase rekognície 86 rokov a lekárka aj dcéra poškodenej poukazujú na tú skutočnosť, že poškodená mala problémy s pamäťou. Mala za to, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil všetky okolnosti prípadu, ako aj pochybnosti svedčiace v jej prospech a použil zásadu trestného konania „in dubio pro reo,“ v pochybnostiach v prospech obvinenej, a preto žiadala, aby bolo odvolanie prokurátora zamietnuté ako nedôvodné.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, ktoré bolo vykonané za splnenia všetkých procesných podmienok (podľa § 293 odsek 5, odsek 7 Tr. poriadku per analogiam) v neprítomnosti obžalovanej, ktorá navrhla konať vo svojej neprítomnosti a poškodenej E. J. (obe boli riadne a včas o termíne verejného zasadnutia upovedomené) v rámci konečného návrhu uviedol, že sa stotožnil s podaným odvolaním podriadeného prokurátora aj s jeho písomnými dôvodmi a navrhol, aby odvolací súd vo veci rozhodol spôsobom uvedeným v písomnom odôvodnení ich odvolania.

Obhajca obžalovanej v konečnom návrhu poukázal na písomné vyjadrenie k odvolaniu prokurátora a navrhol jeho odvolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, na podklade odvolania prokurátora, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 06. septembra 2021, na verejnom zasadnutí dňa 19. januára 2023 postupom podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorom napadnutého výroku

rozsudku o oslobodení obžalovanej spod obžaloby (o vine), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku.

Porušenie povinnosti zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností a na to nadväzujúcich povinností orgánov činných v trestnom konaní ustanovených v § 2 odsek 10 Tr. poriadku nie je procesnou chybou v zmysle § 241 odsek 1 písm. f) Tr. poriadku, resp. § 244 odsek 1 písm. h) Tr. poriadku a nie je sankcionované rozhodnutím o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi naposledy označených ustanovení. Sankciou v tomto prípade predstavuje neunesenie dôkazného bremena prokurátorom v súdnom konaní, a to vo vzťahu ku všetkým skutkovým zisteniam, relevantným ako kvalifikačný moment z hľadiska uznania viny, čomu zodpovedá výrok podľa § 285 písm. a) alebo písm. c) Tr. poriadku, alebo skutková a kvalifikačná úprava žalovaného činu v prospech obžalovanej (R 118/2014).

Ak je v trestnom konaní po riadne vykonanom dokazovaní zistené, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba sa stal a tento skutok má znaky trestného činu, ale nie je súčasne hodnoverne preukázané, že ho spáchala obžalovaná (dôkazy tomu nenasvedčujú), je plne dôvodné obžalovanú podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku oslobodiť spod obžaloby.

Krajský súd po splnení svojej prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne a v súlade so zásadou „in dubio pro reo, t. j. v pochybnostiach v prospech obžalovanej“ vyplývajúcou z ustanovenia § 2 odsek 4 Tr. poriadku vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 odsek 12 Tr. poriadku a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Tieto v súlade s ustanovením § 168 odsek 1 Tr. poriadku podrobne a vecne správne odôvodnil v napadnutom rozsudku. Pritom podrobne a v súlade s vykonanými dôkazmi presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti a dôkazy oprel svoje závery o oslobodení obžalovanej spod obžaloby a pre ktoré dôvodne neakceptoval tvrdenia obsiahnuté v obžalobnom návrhu vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnym záverom.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa o oslobodení obžalovanej spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Tr. poriadok pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. e) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 3 Tr. zákona z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná, vedie logicky k záveru, že obžalovaná sa takéhoto skutku nemohla dopustiť, a preto napadnutý rozsudok je založený na starostlivom vyhodnotení celého dokazovania spôsobom ako to prikazuje ustanovenie § 2 odsek 12 Tr. poriadku. Uvedený skutok totiž nebol obžalovanej v preskúvanom trestnom konaní racionálne a bez akýchkoľvek relevantných pochybností ani po vykonaní všetkých relevantných dôkazov preukázaný. Úvahy a závery súdu prvého stupňa založené na zásadách logického konania a uvažovania sú preto vecne správne a odvolací súd sa s nimi plne stotožňuje.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými súd prvého stupňa rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto odvolacie námietky prokurátora nepovažoval za dôvodné. Smerovali totiž vo svojej podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré odvolateľ navrhol vyhodnotiť inak, než to urobil súd prvého stupňa.

V tomto smere treba uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 odsek 12 Tr. poriadku v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak súd prvého stupňa dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie.

K uvedenému odvolací súd uvádza, že ani prehratý videozáznam z výsluchu poškodenej E. J. (priameho svedka, ďalej len „poškodená“) v spojení s inými relevantnými pred súdom prvého stupňa vykonanými listinnými dôkazmi nevedie k nepochybnému záveru, že skutok spáchala obžalovaná. Zistenie tej skutočnosti, že ku skutku došlo, nie je bez dôsledného stotožnenia

(identifikovania) konkrétnej páchatelky možné vykladať v neprospech obžalovanej. Odvolací súd v prípravnom konaní realizovaný dôkazný prostriedok (rekogníciu) nepovažuje v celosti za vykonaný lege artis (podľa Tretného poriadku). Pre správne zistenie totožnosti páchatelky, ako osoby, ktorá od poškodenej prevzala finančnú sumu -3.000,- €, sa mala poškodenej po tom, čo opísala osobu páchatelky, jej takáto osoba ukázať spolu s viacerými osobami podobného zovňajšku. V situácii, keď orgány činné v trestnom konaní uvedený procesný úkon vykonali podľa fotografií, mali poškodenej, za účelom správneho zistenia skutkového stavu veci ukázať fotografie viacerých osôb, ktorých opis sa zhoduje s opisom osoby vykonaným poškodenu. Súčasne mali poškodenej predložiť fotografie niekoľkých osôb (nielen rómskeho pôvodu) ženského pohlavia s nižšou postavou a okrúhlu tvárou. Len takto realizovaný procesný úkon má potenciál v prípade, že by poškodená označila osobu páchatelky bez akýchkoľvek pochybností, sa následne po podaní obžaloby stať jedným z dôkazných prostriedkov, na podklade ktorých by bolo možné páchatelku, ktorá by bola v procesnom postavení obžalovanej po správnom vykonaní a hodnotení všetkých relevantných dôkazov uznať za vinnú a uložiť jej trest. Takýto právny názor prezentovaný krajským súdom je o to dôležitejší, že poškodená s prihliadnutím na jej vek v čase spáchania skutku, napriek tomu, že správne vnímala všetky trestnoprávne okolnosti, mohla ľahko nadobudnúť dojem, že jedna z osôb, ktorá jej bola ukázaná na fotografii (jediná zo šiestich osôb s guľatou tvárou a ofinkou) je páchatelkou žalovaného skutku. Krajskému súdu navyše neunikol pozornosť významný fakt spočívajúci v tom, že poškodená konzistentne po celé prípravné konanie opakovane tvrdila, že osoba, ktorá od nej preberala finančnú hotovosť „nebola rómka, resp. bola biela a isto nebola rómka“ ako to prezentovala vo svojom trestnom oznámení zo dňa 17. marca 2016 a vo svojich opakovaných svedeckých výpovediach zo dňa 18. apríla 2016, 04. júla 2017 a 22. októbra 2018, teda aj pred vznesením aj po vznesení obvinenia obžalovanej. Uvedená už sama o sebe vyvoláva nie len relevantné pochybnosti o vine obžalovanej, ale aj rozptyľuje podozrenia, že jedným z páchatel'ov je práve obžalovaná.

Ani samotné spáchanie obdobného skutku, podrobne rozvedeného v napadnutom rozsudku súdom prvého stupňa, za ktorý bola obžalovaná uznaná vinnou (vec vedená na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 1T/72/2017), nemôže viesť súd prvého stupňa (ani odvolací súd) k nepochybnému záveru, že obžalovaná sa takejto obdobnej trestnej činnosti dopustila aj v preskúmvanej veci. Poškodená je jedinou osobou, ktorá bola priamym svedkom konania bližšie neurčenej osoby, ktorá od nej vylákala peniaze vo výške -3.000,- €, čím sa nepochybne táto nestotožnená osoba dopustila trestného činu právne kvalifikovaného ako trestný čin zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. e) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 3 Tr. zákona. Pri identifikovaní obžalovanej poškodenu vznikli reálne pochybnosti o skutočnej páchatel'ke žalovaného skutku, nakoľko poškodená označila za páchatel'ku osobu s guľatou tvárou podľa jej prechádzajúceho opisu, a to z fotografií šiestich osôb ženského pohlavia, pričom ostatných päť osôb nemalo guľatú tvár.

V preskúmvanej veci nedošlo k hodnovernému preukázaniu viny obžalovanej (nebolo dokázané, že skutok skutočne spáchala). Preukázateľne tým vznikla pochybnosť o priebehu rozhodného skutkového deja, a preto nebolo možné obžalovanú uznať vinnou a uložiť jej potom zákonný trest. Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci vykonanými dôkazmi a tieto správne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 odsek 12 Tr. poriadku. Logickým záverom (pre neunesenie dôkazného bremena prokurátorom, ktorý na súd podal obžalobu) bolo následné správne a zákonné rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý v zmysle ustanovenia § 285 písm. c) Tr. poriadku oslobodil obžalovanú spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že výrok adhézneho konania v napadnutom rozsudku, ktorým súd prvého stupňa podľa § 288 odsek 3 Tr. poriadku poškodenú odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces je v súlade so zákonom, k čomu ešte dopĺňa, že výrok o náhrade škody ani nebol týmto poškodeným, či inou oprávnenou osobou napadnutý riadnym opravným prostriedkom (odvolaním).

Z uvedených dôvodov krajský súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.